

PEVNOST

České centrum znakového jazyka

Pevnost

-

České centrum znakového jazyka

Výroční zpráva 2004

Obsah:

Základní údaje o organizaci

Organizační struktura

Členové organizace

Činnost organizace

Činnost organizace v roce 2004

1. Kurzy českého znakového jazyka pro veřejnost

Kurzy českého znakového jazyka pro veřejnost v roce 2004

2. Letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka

Letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka v roce 2004

3. Individuální kurzy českého znakového jazyka

Individuální kurzy českého znakového jazyka v roce 2004

4. Kurzy českého znakového jazyka pro rodiče neslyšících dětí

Kurzy českého znakového jazyka pro rodiče neslyšících dětí v roce 2004

5. Kurzy českého znakového jazyka pro pedagogické pracovníky

Kurzy českého znakového jazyka pro pedagogické pracovníky v roce

2004

6. Kurz českého znakového jazyka pro tlumočníky

7. Kurz českého znakového jazyka pro studenty Vyšší zdravotnické školy MILLS v Brandýse nad Labem

8. Kurz českého znakového jazyka pro zdravotnické pracovníky Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze

9. Kurz českého znakového jazyka pro studenty Evangelické akademie – vyšší odborné školy sociálně-právní a střední školy Praha

10. Kurz českého znakového jazyka pro zaměstnance Soukromé speciální školy Slunce, o. p. s.

11. Projekt Evropské Unie „Výuka znakového jazyka a kultury Neslyšících pro různé vzdělávací skupiny“

12. Interaktivní učebnice českého jazyka pro neslyšící v českém znakovém jazyce na CD

13. II. Květinový ples Neslyšících aneb Bavíme se s jarem

14. Přednáška „Jak používat tlumočníka“

15. Přednášky pro rodiče neslyšících dětí

Slovo závěrem

Základní údaje o organizaci

Název	Pevnost - České centrum znakového jazyka
Právní statut	Občanské sdružení
Sídlo	Sokolovská 304, 190 61 Praha 9
Telefon/fax	266006390
Mobilní telefon-sekretariát	728586857
E-mail	pevnost@pevnost.com
Internetová prezentace	www.pevnost.com
IČO	70840440
Bankovní spojení	358209028/2400 u peněžního ústavu: eBanka a.s., Ovocný trh 8, 117 19 Praha 1
Číslo a datum registrace u MV	VS/1-1/43 813/00-R 25.5.2000 - změna stanov zaregistrována dne 17.7.2003 pod číslem VS/1-1/43813/00-R
Členství	ASNEP (Asociace organizací neslyšících, nedoslýchavých a jejich přátel)

Organizační struktura

Lektorské kolegium

Lektorské kolegium je tvořeno lektory, kteří v rámci činnosti sdružení vyučují český znakový jazyk. Lektoři jsou zároveň řádnými členy sdružení. Lektorské kolegium rozhoduje o provozních záležitostech sdružení (např. personální zajištění jednotlivých akcí sdružení) a o finančních záležitostech nad padesát tisíc korun. Členství řádného člena v Lektorském kolegiu vzniká v okamžiku, kdy je Radou jmenován lektorem znakového jazyka.

V roce 2004 v Lektorském kolegiu působilo 10 lektorů.

Rada

Výkonným orgánem sdružení je Rada, kterou volí členové Lektorského kolegia jednou za tři roky v tajných volbách ze svých řad.

Rada se skládá z pěti členů a schází se minimálně jednou za šest měsíců. Na prvním zasedání Rady je volen její předseda a místopředseda. Rada rozhoduje o veškerých organizačních záležitostech sdružení (např. o změně stanov), formuluje celkovou koncepci sdružení, jeho zaměření, preference i omezení.

V průběhu roku 2004 se složení Rady nezměnilo. Radu tvořilo těchto pět členů Pevnosti:

Bc. Petr Vysuček	Předseda
Bc. Radka Nováková	Místopředseda
Hana Malíková	
David Jorda	
Magdalena Vojnarová	

Členové organizace

Ve stanovách občanského sdružení Pevnost - České centrum znakového jazyka jsou zakotveny dva základní typy členství:

- **Řádné členství**

Řádné členství vzniká písemným přihlášením osoby, která má zájem stát členem občanského sdružení a současným či následným souhlasem odpovídajícího orgánu sdružení, tj. Rady.

- **Čestné členství**

Čestné členství vzniká navržením čestného člena Lektorským kolegiem, následným schválením Radou a přijetím členství navrhovaným členem.

Členství zaniká:

- prohlášením člena o výpovědi svého členství,
- vyloučením z vážných důvodů Radou, Rada může člena vyloučit pouze s udáním důvodů,
- smrtí.

Oproti roku 2003 se členská základna Pevnosti značně rozrostla. V roce 2003 měla Pevnost 36 členů. Během roku 2004 se členská základna rozšířila na 50 členů. Všichni členové Pevnosti mají členství řádné. Doposud nebylo nikomu uděleno členství čestné. Všem členům jsou pravidelně rozesílány informační emaily

Činnost organizace

Pevnost - České centrum znakového jazyka (Pevnost - ČCZJ) vzniklo v roce 2000 za účelem šíření informací o rozvíjející se komunitě Neslyšících, jejich jazyku a kultuře. Zakladateli Pevnosti jsou Neslyšící a jejich slyšící přátelé, kteří podporují snahu některých členů komunity zlepšit úroveň informovanosti o problematice Neslyšících, zejména pak o problémech jazykových. Důvodem, proč vedle relativně velkého množství organizací a spolků Neslyšících vznikla Pevnost, byla snaha vytvořit takovou organizaci, jež vznikne na popud Neslyšících a jež bude Neslyšícími řízena jak programově, tak organizačně. Neslyšící tedy v Pevnosti sami rozhodují o svých záležitostech a sami seznamují slyšící zájemce se svým jazykem a kulturou.

Jméno Pevnost - ČCZJ nenaznačuje zájem jeho členů o vytváření nových bariér mezi světem slyšících a světem Neslyšících, nebo uvnitř těchto světů; naopak naznačuje pevnou vůli tyto stávající bariéry bourat, a to jak osvětou, tak vlastní činností jeho členů, která chce pomáhat slyšícím při vstupu do fascinujícího světa neslyšící komunity.

Obecně vytyčený program Pevnosti - ČCZJ je velmi bohatý. Zaměřujeme se především na **zajištění skutečně kvalitní výuky českého znakového jazyka pro slyšící veřejnost**. Výrazně se rovněž angažujeme prostřednictvím **pořádání přednáškových akcí** věnujících se problematice Neslyšících. Naším cílem je zvyšovat úroveň informovanosti o této otázce jak u laické tak i u odborné slyšící veřejnosti. V neposlední řadě se snažíme prohlubovat informovanost samotných neslyšících.

Naše dlouhodobá koncepce programu směřuje především k vytváření rovnocenných vztahů mezi většinovou společností a neslyšící menšinou v České republice. Základním předpokladem pro vytváření takových vztahů je respektování Neslyšících jako jazykové a kulturní menšiny ze strany jejich slyšících spoluobčanů. Málokdo si totiž uvědomuje, že čeští Neslyšící mají jazyk a kulturu, které jsou odlišné od jazyka a kultury většinové slyšící společnosti. Pro Neslyšící je český jazyk jazykem, který si nemohou osvojit přirozenou cestou jako slyšící, jeho mluvená forma je pro ně smyslově nepřístupná a musí se proto český jazyk učit jako jazyk cizí. Pro slyšící je zase cizím jazykem český znakový jazyk, který má svou vlastní gramatiku a strukturu odlišnou od českého jazyka. Slyšící mají ovšem při osvojování českého znakového jazyka oproti neslyšícím jednu výhodu: zatímco neslyšícím není mluvený jazyk smyslově přístupný, a tedy je pro ně jeho osvojování velmi obtížné, slyšící se mohou jazyk Neslyšících, jenž je produkovaný tělem a přijímaný očima, naučit z hlediska smyslového snadno (pokud tedy nejsou nevidomí). Proto se snažíme sblížovat obě skupiny právě prostřednictvím českého znakového jazyka, který pro ně může být společným dorozumívacím prostředkem.

Činnost organizace v roce 2004:

1. Kurzy českého znakového jazyka pro veřejnost

Hlavní náplní činnosti organizace Pevnost – České centrum znakového jazyka je pořádání kurzů českého znakového jazyka určených široké laické veřejnosti. Tato činnost je z našeho pohledu velmi důležitá v procesu spolužití neslyšících osob se svými slyšícími spoluobčany. Informovanost slyšící veřejnosti o jazyce a kultuře komunity Neslyšících žijící na území České republiky je velmi důležitá pro přijetí a chápání Neslyšících jako jazykové a kulturní menšiny. Pokud budou mít slyšící lidé reálnou a zdravou představu o tom, jak vypadá neslyšící člověk, že jeho jazyk je sice postaven na jiných smyslech než jazyk mluvený, ale je také funkčně i strukturně vystavěn, pak bude soužití neslyšících a slyšících mnohem přínosnější pro obě strany.

V rámci **výuky českého znakového jazyka určené pro širokou veřejnost** jsou frekventanti jednotlivých modulů kurzů vyučováni českému znakovému jazyku s důrazem na komplexní osvojení všech jeho jazykových rovin. Jsou cíleně seznamováni nejen s jeho lexikální rovinou (jednotlivými znaky), ale také se všemi gramatickými pravidly a jazykovými prostředky, kterými je český znakový jazyk specifický (např. s klasifikátory, specifikátory a nemanuálními komponenty znaků využívanými v českém znakovém jazyce). Pozornost je soustředěna rovněž na zpětnou vazbu frekventantů při komunikaci s rodilými uživateli českého znakového jazyka a na jeho vlastní, gramaticky správné vyjadřování v českém znakovém jazyce. V průběhu samotné výuky jsou frekventanti seznamováni s kulturními specifiky komunity Neslyšících žijící na území České republiky. V rámci výuky mají Frekventanti možnost se setkávat s členy komunity Neslyšících při **neformálních setkáních**, které organizace v pravidelných třítydenních intervalech pořádá. Těchto setkání se mohou účastnit také slyšící, kteří kurzy Pevnosti nenavštěvují, ale mají zájem se blíže seznámit s jazykem a kulturou komunity Neslyšících v České republice. Během roku pořádáme několik těchto setkání s bohatým programem, která jsou tematicky zaměřena – např. Vánoční setkání, Valentýnské setkání, Velikonoční setkání apod.

Kurzy českého znakového jazyka jsou koncipovány jako cyklus sedmi modulů, po jejichž absolvování by měl frekventant získat takovou kompetenci v českém znakovém jazyce, která by mu umožnila plynulou komunikaci s uživateli českého znakového jazyka. Kurzy probíhají vždy dvakrát týdně po dvou vyučovacích hodinách. Do jednotlivých modulů jsou frekventanti rozdělováni na základě vstupního pohovoru, který určí znalosti českého znakového jazyka, jichž student doposud dosáhl. Při standardním průběhu studia by měl frekventant každý půlrok postoupit do vyššího modulu. Po absolvování každého modulu obdrží absolventi certifikát, který potvrzuje dosažené znalosti.

Výuku provádějí pouze neslyšící lektoři, pro než je český znakový jazyk základním komunikačním prostředkem. Mezi lektory jsou také absolventi a studenti oboru Čeština v komunikaci neslyšících na FF UK. Lektoři se podílí rovněž na vysokoškolské výuce českého znakového jazyka a jeho výzkumu.

Kurzy českého znakového jazyka pořádané Pevností si získaly velmi vysoké hodnocení odborné i laické veřejnosti. V současné době jsou kvalifikovány jako jediné kurzy českého znakového jazyka na území České republiky.

Kurzy českého znakového jazyka pro veřejnost v roce 2004

V roce 2004 byli otevřeny dva cykly pětíměsíčních kurzů českého znakového jazyka pro veřejnost. První semestr probíhal od 9. února 2004 do 11. června 2004.

1. modul (začátečnický kurz) zahrnoval čtyři skupiny frekventantů (počet frekventantů v jedné skupině nepřesahuje nikdy počet devět), **2. modul (kurz pro mírně pokročilé)** pak dvě skupiny, **3. modul (kurz pro středně pokročilé)**, **4. modul (kurz pro více pokročilé)** a **6. modul (kurz pro velmi pokročilé II.)** po jedné skupině.

Druhý semestr kurzů probíhal od 13. září 2004 do 26. ledna 2005. Přičemž v **1. modulu** jsme otevřeli rovněž 4 skupiny, ve **2. modulu** a ve **3. modulu** dvě skupiny, v **5. modulu** a **7. modulu** po jedné skupině.

Celkem navštěvovalo naše kurzy 63 frekventantů v prvním semestru a 66 frekventantů v druhém semestru.

2. Letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka

Pevnost - České centrum znakového jazyka se v průběhu celého roku pravidelně setkává s mnoha dotazy zejména mimopražských zájemců a prosbami o zřízení krátkodobého intenzivního kurzu během období letních prázdnin, který by byl časově i finančně dostupnější než jsou kurzy běžné. Pevnost si uvědomuje složitost situace mnoha zájemců o kurzy, kteří nemají k dispozici žádný kurz českého znakového jazyka v okolí svého bydliště a zároveň je pro ně dojíždění do Pevnosti příliš náročné. Pevnost se tedy snaží všem těmto zájemcům vyjít vstříc a nabízí jim třítydenní kurzy českého znakového jazyka, během kterých probíhá výuka vždy třikrát týdně dvě vyučovací hodiny. Tyto kurzy nebyly samozřejmě zřízeny pouze pro mimopražské studenty, ale v úrovni začátečníků pro všechny, kdo chtějí nahlédnout do světa Neslyšících a naučit se základním jazykovým dovednostem potřebným pro komunikaci s Neslyšícími. Mnozí frekventanti se po absolvování letních intenzivních kurzů rozhodnou navštěvovat kurzy běžné a systematicky se tak začít český znakový jazyk učit.

V úrovni mírně pokročilých a pokročilých jsou letní intenzivní kurzy koncipovány jako kurzy konverzační, které slouží k udržení a posílení nabytých jazykových dovedností a ke zlepšování zpětné vazby při přímé konverzaci s Neslyšícím.

Letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka v roce 2004

Již počtvrté tedy i letos otevřela Pevnost - České centrum znakového jazyka v období letních prázdnin své dveře zájemcům o český znakový jazyk a zřídila letní intenzivní kurzy českého znakového jazyka.

V letošním roce kurzy probíhaly v termínech 12. - 30. července 2004 a 9. - 27. srpna 2004. V těchto termínech bylo zřízeno celkem šest skupin, z nichž čtyři skupiny v úrovni začátečníci, jedna skupina v úrovni mírně pokročilí a jedna skupina v úrovni pokročilí. Dále byl zřízen individuální letní intenzivní kurz pro dva studenty se speciálním učebním plánem v termínu 9. - 13. srpna 2004.

Letních intenzivních kurzů se celkově zúčastnilo 51 studentů, z toho 33 studentů v úrovni začátečníků, 9 studentů v úrovni mírně pokročilých a 9 studentů v úrovni pokročilých.

3. Individuální kurzy českého znakového jazyka

Pokud studentovi nevyhovuje žádný z nabízených typů kurzů, nabízí mu Pevnost kurzy individuální, ve kterých se lektor zaměřuje na problémové oblasti studentovy jazykové kompetence a ve kterých může student postupovat vlastním tempem. Pevnost se vždy snaží maximálně vyjít vstříc studentovým časovým i obsahovým požadavkům na výuku. V průběhu individuální výuky může student absolvovat závěrečné zkoušky úrovně, kterou mu doporučí lektor.

Individuální kurzy českého znakového jazyka v roce 2004

V roce 2004 probíhaly individuální kurzy českého znakového jazyka v četnosti 1x - 2x týdně, délka hodin byla většinou 45minut nebo 60minut. Na tyto kurzy docházeli 3 studenti v průběhu letního semestru a 7 studentů v průběhu zimního semestru.

4. Kurzy českého znakového jazyka pro rodiče neslyšících dětí

Z naší praxe víme, že pro neslyšící děti je komunikace ve znakovém jazyce velmi důležitá. Nejvíce informací se tyto děti nedovídají sluchovou cestou, ale cestou vizuální. Pro každé dítě je přitom důležité získávat jazykové podněty ihned po narození prostřednictvím komunikace probíhající v interakci s jeho nejbližšími, tedy rodiči. Zhruba 90% neslyšících dětí se rodí do slyšících rodin, které nemají předchozí zkušenost se sluchovým postižením ani se znakovým jazykem. Pokud slyšící rodiče používají komunikační kód, který je pro dítě smyslově nepřístupný (mluvená řeč pro neslyšící dítě), může dojít ke značnému deficitu v jeho jazykovém rozvoji. Proto je důležité, aby rodiče i s neslyšícím dítětem začali pokud možno co nejdříve komunikovat takovým jazykem, který je mu smyslově přístupný a zároveň je funkčně stejně hodnotný jako jazyky mluvené. Tyto požadavky splňuje český znakový jazyk, přirozený jazyk komunity Neslyšících žijících na území České republiky.

Jsme si vědomi komunikačních problémů, které mohou v každodenním životě potkávat slyšící rodiče neslyšících dětí. Tato situace je pro ně často velmi nepříjemná. Vždyť popovídat si s vlastním dítětem je základní potřeba každého rodiče. Slyšící rodiče zažívají po narození neslyšícího dítěte mnoho změn ve svém životě a je pro ně velmi obtížné se v nové životní situaci zorientovat. Ideální cestou k zodpovězení jejich otázek a pochybností týkajících se českého znakového jazyka a české komunity Neslyšících je možnost osobní zkušenosti s tímto jazykem a kulturou.

Proto jsme se v roce 2003 rozhodli navázat spolupráci se Speciálními školami pro sluchově postižené v Praze 5 – Radlicích a zřídit kurzy českého znakového jazyka přímo v místě, kam docházejí neslyšící děti i jejich slyšící rodiče – v budově školy. Cílem těchto kurzů bylo poskytnout rodičům možnost osvojit si český znakový jazyk na takové úrovni, aby byli schopni komunikovat v každodenních interakcích se svým neslyšícím dítětem a rovněž možnost seznámit se se specifiky kultury komunity Neslyšících přímo od lektora kurzu. Naší snahou bylo maximálně zpřístupnit tyto kurzy rodičům a to i po stránce finanční. Rodiče tedy hradili pouze 25% nákladů, zbylou částku jsme získali formou státní dotace Ministerstva zdravotnictví. V květnu 2003 tak mohly být otevřeny 2 kurzy českého znakového jazyka pro rodiče neslyšících dětí a to v úrovni začátečníci a mírně pokročilí. Kurzy se setkaly s velkým ohlasem ze strany rodičů a tak se z nich vyvinula tradice, která pomáhá zprostředkovat lepší každodenní komunikaci v mnoha rodinách s neslyšícími dětmi.

Kromě těchto specializovaných dotovaných kurzů mohou rodiče navštěvovat i běžné kurzy českého znakového jazyka pro veřejnost, které probíhají v prostorách Pevnosti. V tomto případě se Pevnost rozhodla poskytnout rodičům neslyšících dětí výjimečnou slevu 75% z ceny kurzu.

Kurzy českého znakového jazyka pro rodiče neslyšících dětí v roce 2004

V roce 2004 jsme ve spolupráci se Speciálními školami pro sluchově postižené v Praze 5 – Radlicích pořádali kurzy pro rodiče ve dvou cyklech, podobně jako tomu bylo u kurzů pro veřejnost. Kurzy probíhaly vždy jednou týdně po dvou vyučovacích hodinách. První cyklus začínal 9. února 2004 a končil 11. června 2004. Druhý cyklus pak navazoval v týdnu od 13. září a končil 18. ledna 2005.

Byly vytvořeny dvě skupiny – první skupina pro rodiče mírně pokročilé a druhá skupina pro rodiče pokročilé.

Celkem kurzy navštěvovalo 10 rodičů neslyšících dětí.

5. Kurzy českého znakového jazyka pro pedagogické pracovníky

Pedagogičtí pracovníci fungující v procesu vzdělávání neslyšících dětí jsou v současné době stále ve větší míře zastoupeni slyšícími. Vystává tedy problém, jak se dokáží tito pedagogové přizpůsobit komunikačním potřebám neslyšících dětí. Pevnost - České centrum znakového jazyka již delší dobu usiluje o zkvalitnění výuky českého znakového jazyka právě u pedagogických pracovníků, jelikož si uvědomujeme, jak je komunikace pro děti ve vzdělávání důležitá. Proto jsme i v této záležitosti začali v roce 2003 spolupracovat se Speciální školami pro sluchově postižené v Praze 5 – Radlicích. Pravidelně ve škole probíhají kurzy českého znakového jazyka pro pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, které se soustředí zejména na zdokonalení oblastí znakového jazyka specifických pro školní prostředí s důrazem na zpětnou vazbu frekventantů při komunikaci s rodilým uživatelem českého znakového jazyka.

Kurzy českého znakového jazyka pro pedagogické pracovníky v roce 2004

Rovněž v roce 2004 proběhly ve dvou semestrech (od 9. února 2004 do 11. června 2004 a od 13. září 2004 do 18. ledna 2005), jako tomu je u kurzů pro širokou veřejnost, kurzy určené pro pedagogické pracovníky. Kurzy probíhaly přímo v areálu školy, v čase, kdy se mohlo nejvíce pedagogických i nepedagogických pracovníků uvolnit a kurzy pravidelně navštěvovat.

Kurz zahrnoval jednu skupinu, která se scházela vždy jednou do týdne a věnovala se českému znakovému jazyku.

Kurzu pro pedagogické pracovníky se zúčastnilo celkem 7 osob.

6. Kurz českého znakového jazyka pro tlumočníky

Hlavním posláním organizace Pevnost - České centrum znakového jazyka je zajišťovat kvalitní výuku českého znakového jazyka (ČZJ). Tato činnost má mimo jiné za cíl i výchovu nové generace tlumočnicků znakového jazyka, kteří budou dostatečně kvalifikováni pro tuto práci po stránce lingvistické i kulturní. Je ale třeba zabývat se i současným stavem, kdy je v České republice bohužel velmi málo kvalifikovaných tlumočnicků pro neslyšící a požadavky na jejich profesionalitu, perfektní znalost českého znakového jazyka i kultury Neslyšících se neustále zvyšují. Z těchto důvodů se Pevnost rozhodla poskytovat vzdělávání i tlumočnickům, kteří již aktivně tlumočí a uvědomují si potřebu zlepšování svých jazykových kompetencí pro úspěšný výkon své profese.

Ze všech těchto úvah se zrodila spolupráce s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka, která v roce 2004 uvedla program komplexního vzdělávání Tlumočnicků českého znakového jazyka, Transliterátorů znakované češtiny a Vizualizátorů mluvené češtiny s názvem „Certifikační vzdělávací program České komory tlumočnicků znakového jazyka“.

Kurz českého znakového jazyka pro tlumočníky byl určen všem tlumočnickům, kteří již aktivně tlumočí a mají zájem se ve své profesi dále vzdělávat a zdokonalovat. Celkem se tohoto kurzu zúčastnilo devět frekventantů, čímž byla jeho kapacita naplněna.

Většina z frekventantů je současně frekventanty Certifikačního vzdělávacího programu Komory.

Kurz českého znakového jazyka pro tlumočníky se konal ve dnech 1. - 4. července 2004 a 7. - 12. července 2004 a to vždy 8 vyučovacími hodinami. Výuka probíhala v prostorách Pevnosti a lektory kurzu byli Neslyšící Bc. Radka Nováková, Bc. Petr Vysuček a Martin Wiesner. Každý den kurzu byl rozdělen do čtyř vyučovacích bloků po dvou vyučovacích hodinách, v každém vyučovacím bloku se pak frekventantům věnovali vždy dva lektori.

Obsah kurzu byl zaměřen na nácvik překladu z českého jazyka do ČZJ s ohledem na správné užití gramatiky ČZJ (užití klasifikátorů, specifických znaků, mimiky, vyjádření prostorových vztahů apod.). Dále pak se kurz soustředil na nácvik překladu z ČZJ do českého jazyka se zohledněním kulturních specifik komunity Neslyšících žijící na území České republiky, individuálních rysů tlumočených mluvčích ČZJ, tlumočené situace a mnoho dalších aspektů, které je nutné při překladu do českého jazyka zohlednit. Frekventanti se procvičovali nejen v percepci a zpětné vazbě ale i ve vlastní produkci ČZJ. Během kurzu se velmi osvědčilo využití předem připravených videonahrávek promluv neslyšících v ČZJ, které sloužily k procvičování porozumění různým stylům ČZJ, a zejména využití videokamery při natáčení vlastní produkce frekventantů v ČZJ. Tyto nahrávky se pak společně analyzovaly a staly se pro frekventanty důležitým prostředkem k uvědomění si a k opravě chyb v produkci ČZJ.

Kurz českého znakového jazyka pro tlumočníky se setkal ze strany tlumočnicků s velkým ohlasem, proto jsme se rozhodli uspořádat pro tlumočníky podobný prohlubující kurz českého znakového jazyka, který se uskutečnil ve dnech 27. – 28. listopadu 2004.

Kromě samotného kurzu českého znakového jazyka jsme se podíleli i na seminářích v rámci Certifikačního vzdělávacího programu specializovaných na problematiku českého znakového jazyka. Jednalo se o tyto semináře:

- 12. června 2004: „Praktický nácvik prstové abecedy; Synchronní a diachronní přehled prstových abeced u nás i v zahraničí“
- 25. a 26. září 2004: „Praktická konverzace v českém znakovém jazyce I. – číslovky“

I v budoucnu bychom rádi pokračovali ve spolupráci s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka a podíleli se tak na systematickém vzdělávání tlumočnicků znakového jazyka.

7. Kurz českého znakového jazyka pro studenty Vyšší zdravotnické školy MILLS v Brandýse nad Labem

Pevnost - České centrum znakového jazyka již od roku 2002 spolupracuje se Střední a Vyšší zdravotnickou školou MILLS v Brandýse nad Labem. Na Vyšší zdravotnické škole byl předmět „znakový jazyk“ zařazen do učebních osnov jako jeden z volitelných předmětů.

Spolupráce se školou v Brandýse nad Labem je pro Pevnost - České centrum znakového jazyka velmi cennou. I základní znalost českého znakového jazyka může studentům pomoci lépe se orientovat v situacích, kdy budou komunikovat s neslyšícími klienty či pacienty. Díky kurzu znakového jazyka se také mění přístup studentů k neslyšícím, které vnímají více jako jazykovou a kulturní menšinu než jako postižené jedince.

Výuka probíhá v každém semestru vždy dvakrát týdně 2 vyučovací hodiny. Lektor Pevnosti dojíždí v dohodnutém termínu tak, aby výuka mohla probíhat přímo v prostorách školy a časově zapadala do rozvrhu studentů. Každý semestr je ukončen zkouškou, jejíž úspěšné vykonání je potvrzeno zápočtem. I v roce 2004 probíhala výuka českého znakového jazyka v Brandýse nad Labem, která byla určená studentům III. ročníku oboru sociální práce.

8. Kurz českého znakového jazyka pro zdravotnické pracovníky Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze

Na začátku roku 2004 se na Pevnost - České centrum znakového jazyka obrátilo Centrum pro vzdělávání a vědu s žádostí o spolupráci. Naším společným cílem se stalo zřízení kurzu českého znakového jazyka pro zdravotnické pracovníky Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze 4 - Krči.

Fakt, že nás oslovila právě instituce, ve které se dá očekávat velký počet mnohých nedorozumění mezi neslyšícími pacienty a zdravotnickým personálem způsobený komunikační bariérou mezi těmito dvěma skupinami, nás velmi potěšil. Pevnost se proto snažila maximálně vyjít vstříc požadavkům Centra pro vzdělávání a vědu. Bylo dojednáno otevření kurzu o celkové dotaci 80 vyučovacích hodin. Výuka probíhala vždy dvakrát týdně ve stálých termínech přímo v Centru pro vzdělávání a vědu, kam dojížděl lektor Pevnosti. Výuka se brzy začala zaměřovat na specifická témata, která cítili frekventanti kurzu jako důležitá pro svou komunikaci s neslyšícími pacienty.

Kurz probíhal od února 2004 do července 2004 a zúčastnilo se jej celkem 11 frekventantů.

Frekventanti kurzu i Centrum pro vzdělávání a vědu byli s průběhem kurzu velmi spokojeni, o čemž svědčí nejlépe fakt, že byl uskutečněn i navazující kurz českého znakového jazyka v období září 2004 - leden 2005.

9. Kurz českého znakového jazyka pro studenty Evangelické akademie - vyšší odborné školy sociálně právní a střední školy Praha

V září 2004 byla Pevnost - České centrum znakového jazyka oslovena Evangelickou akademií, která se rozhodla navázat na spolupráci s jedním z našich lektorů a umožnit svým studentům účast v kurzu českého znakového jazyka.

Lektor Pevnosti dojížděl tedy v období od října 2004 do ledna 2005 do prostor školy, kde vedl kurz českého znakového jazyka pro studenty oboru sociální práce. Výuka probíhala vždy jednou týdně 2 vyučovací hodiny. Výuky se v tomto období zúčastnilo 8 osob.

Podobně jako u Vyšší zdravotnické školy MILLS považujeme tuto spolupráci za velmi cennou a věříme, že bude pokračovat i v dalších letech tak, aby se pokud možno co nejvíce budoucích sociálních pracovníků mělo možnost seznámit se s českým znakovým jazykem a komunitou českých Neslyšících.

10. Kurz českého znakového jazyka pro zaměstnance Soukromé speciální školy Slunce, o. p. s.

V září 2004 byla Pevnost – České centrum znakového jazyka oslovena ředitelkou Soukromé speciální školy Slunce, která zajišťuje komplexní péči pro děti s mentálním postižením a pro děti s více vadami. Vzhledem k tomu, že se mezi klienty školy objevily i děti se sluchovým postižením, projevila škola zájem o kurzy českého znakového jazyka tak, aby mohla svým klientům vytvořit co nejpříznivější komunikační prostředí.

Kurz českého znakového jazyka tedy v jedné z budov školy probíhal v období od října do prosince a to vždy dvakrát týdně 2 vyučovací hodiny. Kurzu se zúčastnilo celkem 8 frekventantů.

11. Projekt Evropské unie „Výuka znakového jazyka a kultury Neslyšících pro různé vzdělávací skupiny“

V úvodu roku 2004 se naše organizace stala součástí unikátního mezinárodního projektu podpořeného fondem Evropské unie Sokrates, jehož hlavním předkladatelem je finská organizace DIAK (Diaconia polytechnic) se sídlem v Turku (www.diak.fi). Projekt nese název „Teaching Sign Language and the Culture of the Deaf for Different Educational Groups“ („Výuka znakového jazyka a kultury Neslyšících pro různé vzdělávací skupiny“) a účastní se ho zástupci 5 evropských států:

- Finsko - DIAK (Diaconia Polytechnic) v Turku a Finská asociace Neslyšících v Helsinkách,
- Anglie - Universita v Bristolu – Centre for Deaf Studies,
- Nizozemsko - University of Professional Education (pedagogická fakulta) v Utrechtu,
- Estonsko - Estonská asociace tlumočnicků znakového jazyka v Tallinnu a
- Česká republika - Pevnost – České centrum znakového jazyka

Hlavním cílem tohoto projektu je školení pro lektory znakového jazyka tak, aby získali základní pedagogické vzdělání, znalosti základní teorie o svém národním znakovém jazyce, znalosti obou kultur - Neslyšících i slyšících, a znalosti o využití nových technologií ve výuce znakového jazyka. Úkolem projektu je tedy vytvořit pro lektory základní materiál k výuce znakového jazyka.

Ve dnech 27. a 28. února 2004 se zástupci naší organizace zúčastnili úvodního setkání, který uváděl tento projekt. Byly domluveny základní body, časový harmonogram a úkoly, jež pro jednotlivé účastníky projektu vyvstaly.

Ve dnech 28. – 29. října 2004 se pak předseda Pevnosti Bc. Petr Vysuček, místopředsedkyně Pevnosti Bc. Radka Nováková a Mgr. Věra Procházková spolu se zástupci dalších evropských států zúčastnili první oficiální schůzky v Bristolu (Anglie). Na této první schůzi se pracovalo ve dvou skupinách. První skupina byla „project team“ („pracovní tým projektu“), ve které celkem 10 lidí vytvářelo výsledný materiál. Druhou skupinou byla „steering group“ („dozorčí rada“), ve které mělo šest lidí za úkol dohlížet na práci a poskytovat „pracovnímu týmu projektu“ objektivní zpětnou vazbu, různé poznámky a připomínky.

Na schůzi bylo dohodnuto rozdělení úkolů k vytvoření výukového materiálu pro lektory znakového jazyka. Naše organizace má za úkol zpracovat tato dvě témata:

„Co by měl lektor znakového jazyka znát o kultuře Neslyšících a kultuře slyšících?“ a „Vizualizace znakového jazyka a užití prostoru“ - ve spolupráci s universitou v Bristolu.

V následujících dvou letech vyvrcholí projekt dvěma zkušebními třídami, ve kterých se budou učit lektori znakového jazyka „začátečníci“ (podzim 2005) a lektori znakového jazyka „pokročilí“ (zima 2006), každá třída po dobu 5 dnů, tedy celkem 40hodin. Za každou z šesti organizací se může zúčastnit celkem 5 lektorů ZJ v třídě začátečníků i v třídě pokročilých. Projekt bude trvat do konce září 2006.

V České republice zatím neexistuje žádný program nebo vysokoškolský obor pro školení budoucích lektorů znakového jazyka, proto se Pevnost velmi těší na svou první spolupráci s evropskými státy a věří, že tento projekt bude velkým přínosem nejen pro tuto organizaci, ale hlavně pro vývoj metodiky výuky českého znakového jazyka.

12. Interaktivní učebnice českého jazyka pro Neslyšící v českém znakovém jazyce na CD

Pevnost – České centrum znakového jazyka je organizací Neslyšících a jako taková si uvědomuje, že většina neslyšících dětí i dospělých má velmi malou znalost českého jazyka. To je způsobeno zejména špatným vzdělávacím systémem na českých školách pro sluchově postižené, na kterých žáci nemají přístup k českému znakovému jazyku, a kde často dochází ke směšování gramatiky českého jazyka a českého znakového jazyka. Český jazyk je pro neslyšící jazykem cizím a proto by měl být vyučován na základě jejich mateřského jazyka, tedy českého znakového jazyka.

Pokud chceme přispět ke zlepšení kompetence neslyšících v českém jazyce, je třeba vyučovat jej právě s využitím českého znakového jazyka.

Byli jsme velmi rádi, když jsme byli v roce 2003 osloveni Mgr. Romanou Petráňovou, Dr., učitelkou ve Speciálních školách pro sluchově postižené v Praze 5 - Radlicích, která se rozhodla tomuto tématu věnovat a vytvořit první Interaktivní CD-učebnici češtiny pro neslyšící děti a dospělé, jejímž podstatným prvkem je využití obou jazyků: českého jazyka a českého znakového jazyka. Gramatika češtiny bude na tomto CD vysvětlována neslyšícím učitelem ve znakovém jazyce. Tento výklad bude doprovázen i simultánním hlasovým projevem (pro ty, kteří mají zbytky sluchu), počítačovou animací a psanou podobou českého jazyka. Výklad bude doplněn množstvím ukázek, rozhovorů, cvičení a přehledem vzorů. Cílem této učebnice je zkvalitnění znalosti českého jazyka u neslyšících dětí a dospělých. CD-učebnice chce přispět ke zlepšení komunikace, čtení s porozuměním a kvalitě písemného projevu neslyšících.

V první polovině roku 2003 byl tedy vypracován návrh Interaktivní CD-učebnice a v červnu 2003 byla podána žádost o grant Nadaci Eurotel. V listopadu roku 2003 byla tato žádost schválena a Pevnosti byl poskytnut nadační příspěvek určený k vytvoření této "Interaktivní učebnice českého jazyka pro Neslyšící v českém znakovém jazyce na CD". Projekt byl úspěšně realizován v průběhu roku 2004. Jeho výsledkem bude I. díl Interaktivní CD-učebnice, který vyjde začátkem roku 2005. Už v průběhu realizace projektu jsme se snažili informovat odbornou i laickou veřejnost o vzniku této učebnice a zaznamenali jsme velký zájem o učebnici ze strany mnoha českých škol pro sluchově postižené a dalších institucí i jednotlivců, kteří mohou tuto učebnici prakticky využít. Věříme, že učebnice bude moci ovlivnit kromě neslyšících také řadu slyšících osob, kteří si již vytvořili vztah k českému znakovému jazyku (rodiče neslyšících dětí, tlumočníci, učitelé, studenti oboru ČNES na FF UK), a kterým tato učebnice pomůže lépe poznat a naučit se tento jazyk. Doufáme také, že CD-ROM si objednájí i děti, rodiče nebo učitelé, kteří se chtějí s problematikou znakového jazyka teprve seznámit.

Gramatiku českého jazyka samozřejmě nelze obsáhnout v jediném výukovém CD. Proto Mgr. Romana Petráňová, Dr. začala v průběhu roku kromě realizace prvního CD pracovat na návrhu druhého dílu Interaktivní CD-učebnice. Díky štědré podpoře Nadace Eurotel, která v listopadu 2004 poskytla Pevnosti další grantový příspěvek k tomuto účelu, mohou být zpracovány další gramatické jevy českého jazyka. Realizace II. Dílu Interaktivní CD-učebnice je naplánována na rok 2005.

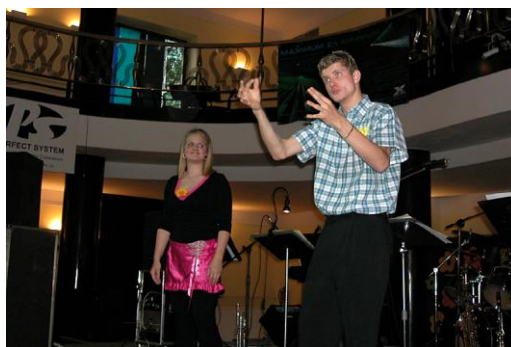
Pevnost si uvědomuje, že tento dlouhodobý projekt je jedním z těch, které mohou zásadním způsobem změnit kvalitu života neslyšících v České republice. I v budoucnu bychom proto v těchto snahách rádi pokračovali a přibližovali tak gramatiku českého jazyka českým neslyšícím.

13. II. Květinový ples Neslyšících aneb Bavíme se s jarem

Dne 17. května 2003 uspořádala Pevnost – České centrum znakového jazyka (Pevnost) ve spolupráci s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (Komora) první ročník „**Květinového plesu Neslyšících aneb Bavíme se s jarem**“.

Naším společným cílem bylo vzkřísit tradiční oslavy jara, které pamatují starší generace Neslyšících. Květinový ples byl tedy organizován se záměrem pozdvihnout kulturu Neslyšících a také umožnit setkání a lepší pochopení mezi Neslyšícími a slyšícími. Všechny tyto záměry se nám po dlouhých přípravách podařilo naplnit. Květinový ples se setkal s velkým ohlasem mezi všemi návštěvníky. Proto jsme se spolu s Komorou rozhodli v této tradici pokračovat a uspořádat Květinový ples i v roce 2004.

„**II. Květinový ples Neslyšících aneb Bavíme se s jarem**“ byl tedy naplánován na 8. května 2004. I tentokrát se hosté mohli těšit na krásné prostory reprezentačního sálu Slovanského domu v Praze 1. Moderátory celého večera byli dva neslyšící moderátoři – Zuzana Hájková a Kamil Panský – studenti Střední pedagogické školy v Hradci Králové. Do mluvené češtiny tlumočili členové Komory – Jiří Janeček a Naďa Dingová.



Podobně jako v loňském roce, byl i letos ples organizován jako jedna z vrcholných kulturních akcí Neslyšících v celém roce. Program plesu byl tedy vytvořen dle přání Neslyšících a poskytl opět prostor pro přehlídku jejich specifické kultury. Diváci mohli shlédnout vystoupení *Tiché hudby* – skupiny zpívající ve znakovém jazyce, nebo *vystoupení členek Komory* a jejich píseň tlumočenou do znakového jazyka. V neposlední řadě se divákům představil Neslyšící *Mirek Gavelčík*, výherce letošního festivalu „*Příběhy z rukávu*“, se svým krásným vyprávěním ve znakovém jazyce. Kromě zpěvu a vyprávění ve znakovém jazyce bylo součástí programu i mnoho tanečních a sportovních vystoupení okořeněných i špetkou romantiky v podobě



ukázky historického šermu. Mohli jsme shlédnout dvě taneční představení *Tanečního studia Pop Balet* nebo vystoupení mladých *sportovních gymnastek*. Jedním z vrcholů programu bylo strhující vystoupení profesionálního *barmana*, kterému se podařilo roztleskat celý sál. Všichni ale netrpělivě čekali na *vyhlášení tomboly*, neboť hlavními cenami byly dva zahraniční zájezdy – do Řecka a do Chorvatska. I další ceny byly



velmi lákavé, stůl s cenami doslova přetékal lákavými balíčky, které obsahovaly nejrůznější hodnotné dary a dárečky. V závěru celého plesu pak probíhala volná zábava provázená „Laser diskoshow Maxistore“. Zapomenout ale nesmíme ani na doprovodný program, který se odehrával v předsálí. Návštěvníci si mohli v „hracím koutku“ vyzkoušet různé hlavolamy, nechat si nakreslit na tělo různé ornamenty

henou v „tetovací koutku“ nebo se dozvědět něco o své budoucnosti z hvězd, karet a čísel ve „věštícím koutku“. Na všech těchto místech byli po celou dobu k dispozici tlumočníci znakového jazyka z řad členů Komory. Pevnost a její členové se zase po celou dobu plesu starali o jeho hladký a klidný průběh.

Příprava tohoto plesu byla velmi náročná po organizační i finanční stránce a tak jsme velmi vděční za podporu, které se nám dostalo od mnoha štědrých jednotlivců, firem i institucí. Na prvním místě musíme zmínit finanční podporu Městské části Praha 1. Našimi dalšími pomocníky v přípravách plesu byli zejména: Městská část Praha 14, Daniela travel s.r.o. a Pyros tour ISTRÁ.



Květinový ples Neslyšících byl velmi důležitou událostí pro komunitu Neslyšících v České republice. Znamenal pro mnoho Neslyšících jednu z mála příležitostí, jak si uvědomit svou identitu a ztotožnit se se svou kulturou. Ples se zároveň stal možností k setkání dvou světů - světa slyšících a světa Neslyšících. Mezi oběma světy byl po dobu jednoho květinového večera postaven most, díky kterému se mohly obě skupiny o něco více poznat. Mnoho slyšících návštěvníků bylo poprvé na podobné akci Neslyšících a mnoho z nich si také mohlo opravit své názory či předsudky na neslyšící a český znakový jazyk. Neslyšící návštěvníci zase poznali, že jsou kolem nich i takoví slyšící, kteří respektují jejich svět a snaží se do něj s úctou nahlédnout.



Máme velkou radost ze spolupráce, kterou se nám podařilo navázat a věříme, že v budoucnu se budou moci uskutečnit další úspěšné Květinové plesy Neslyšících.

14. Přednáška „Jak používat tlumočnicka?“

Dne 5. června 2004 uspořádala Pevnost – České centrum znakového jazyka ve spolupráci s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka přednášku nazvanou „Jak používat tlumočnicka?“. Přednáška byla určena pouze pro neslyšící zájemce.

Důvodem proč jsme se rozhodli realizovat přednášku s takovým obsahovým zaměřením a takto úzce vymezenou cílovou skupinou, bylo především to, že si velmi silně uvědomujeme ten fakt, že to jsou právě neslyšící, jež o fungování a vlastním využívání tlumočnických služeb v České republice nejsou dostatečně informováni. Chybí jim základní informace o provozu **Centra zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící (CZTN)**, neví, jak postupovat při zasílání požadavku do CZTN, jak s CZTN při objednávání tlumočnicka komunikovat, atd. Neslyšící nejsou rovněž dostatečně seznámeni s právy a povinnostmi, které při tlumočení mají oni a které má tlumočnick.

Proto jsme se rozhodli ve spolupráci s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka uspořádat přednášku zaměřenou právě na informace, které neslyšícím chybí. Pro přirozenou a sdílnou atmosféru, kterou jsme se neslyšícím snažili navodit, jsme přednášku od začátku koncipovali skutečně jako akci určenou pouze neslyšícím zájemcům. Cítíme, že tato problematika je závažná především pro samotné neslyšící a věděli jsme, že pokud chceme, aby o ní neslyšící volně diskutovali a nebáli se podělit o své zkušenosti a názory, je pro ně vhodnější prostředí, kde jsou přítomni jen neslyšící.

Na úvod byli představeni všichni, kdo na přednášce vystoupili. Za Pevnost to byli tito přednášející: **Petr Vysuček, Radka Nováková, Hana Malíková a Jakub Malík**. Z Komory přišli na dané téma pohovořit tlumočníci českého znakového jazyka **Jiří Janeček a Naďa Dingová**. V úvodu byla rovněž stručně objasněna činnost organizací – **Pevnosti – Českého centra znakového jazyka a České komory tlumočnicků znakového jazyka**. To bylo užitečné především z toho důvodu, že mnoho neslyšících si tyto dvě organizace spojuje v jednu a nezná přesné ideové zaměření aktivit jednotlivých organizací.

Hlavním cílem přednášky bylo v první řadě to, aby si neslyšící účastníci odnesli co nejvíce praktických informací o fungování tlumočnických služeb v České republice a aby se v nich uměli co nejlépe orientovat a využívat jich. Program přednášky byl vystavěn velmi interaktivně. V průběhu celé přednášky byli účastníci vyzýváni k diskusi, hodnocení sdělovaných informací, vyjadřování vlastních názorů a zkušeností s tlumočnickými službami.

Pro ilustraci a názornost bylo v průběhu přednášky využíváno dramatických prvků, videoprojekce předem připravených sehraných situací, ve kterých se neslyšící s tlumočnickem může vyskytnout apod. Všichni účastníci přednášky si mohli nabyté znalosti ověřit ve hře, která zábavným způsobem shrnula všechna odpřednášená témata.

Velmi důležitou součástí přednášky byly praktické nácviky např. objednání si tlumočnicka v CZTN a komunikace s operátorem v CZTN (k tomuto účelu nám CZTN vyšlo vstříct a výjimečně fungovalo i v sobotu, aby umožnilo neslyšícím

vyzkoušet si reálnou komunikaci s operátorem). Neslyšícím byl dán přesný návod na to, jak postupovat v případě, že si chtějí objednat tlumočnicka přes CZTN nebo svou objednávku tlumočnicka v CZTN zrušit.

Část přednášky byla věnována podrobnému vysvětlení základních práv a povinností, které při tlumočení vznikají jak na straně tlumočnicka (Etický kodex tlumočnicka znakového jazyka), tak na straně neslyšícího klienta. Práva a povinnosti tlumočnicků i neslyšících byly podrobně vysvětleny a ilustrovány na příkladech. Příklady tlumočených situací byly do hloubky rozebrány a bylo ukázáno, jak se neslyšící i tlumočnick mají správně zachovat, aby tlumočení probíhalo bez zbytečných nedorozumění a nepřijemností.

Jsme velmi rádi, že se přednáška setkala s takovým zájmem ze strany neslyšících. Na přednášku se sjelo zhruba 35 neslyšících z celé České republiky. Celá přednáška se nesla v duchu uvolněné diskuse, byl znát velký zájem neslyšících o probíraná témata a velkým potěšením pro nás bylo, že účastníci přednášky odcházeli spokojeni a nabytí novými praktickými informacemi, které jim budou v jejich životě jistě velmi užitečné. Mnoho z nich se nás dotazovalo, zda plánujeme uspořádání podobné přednášky i v jiných městech České republiky. Bylo by jistě užitečné podobnou přednášku uspořádat v každém větším městě, kde se neslyšící sdružují.

Proto jsme se rozhodli tento cíl začít uskutečňovat. Další přednáška "Jak používat tlumočnicka" s obdobnou náplní proběhla tedy dne 17. listopadu v prostorách Oblastní unie neslyšících v Olomouci. Přednáška se opět setkala se silným ohlasem ze strany neslyšících.

V pořádání těchto přednášek budeme pokračovat i v roce 2005.

15. Přednášky pro rodiče neslyšících dětí

Víme, že všichni rodiče se potýkají s mnoha problémy s výchovou dětí. Pokud jsou tyto děti neslyšící, problémy se mohou stupňovat. Díky zkušenostem vedoucí vychovatelky Lucie Kábelové, která je v každodenním kontaktu s neslyšícími dětmi na internátě a již delší dobu poukazuje na potřebu podpory jejich rodin jsme se ve spolupráci s Mgr. Věrou Procházkovou, psycholožkou působící v psychologické poradně pod FRPSP (Federace rodičů a přátel sluchově postižených), začali nad tímto tématem zamýšlet. Nakonec jsme dospěli k nápadu poskytnout rodičům oporu ve formě přednášek na různá témata, která se k jejich situaci vztahují.

Za laskavého poskytnutí prostor Speciálními školami pro sluchově postižené v Praze 5 - Radlicích začaly tedy od dubna 2004 probíhat speciální přednášky určené právě rodičům neslyšících dětí a samozřejmě i dalším příbuzným nebo všem, kdo měli o přednášky zájem.

Přednášky probíhaly v dopoledních hodinách a to od 2. dubna v intervalu jednou za tři týdny. Na výběru témat se aktivně podíleli samotní rodiče, snažili jsme se maximálně vyhovět jejich přáním tak, aby pro ně přednášky byly opravdu

přínosné. Zároveň měli rodiče možnost konzultovat své problémy s psychologkou. Všechny přednášky byly tlumočeny z a do českého znakového jazyka.

V roce 2004 se nám podařilo uskutečnit například tyto přednášky:

- "Vztahy mezi slyšícími a neslyšícími sourozenci" (Bc. Petr Vysuček, Stanislava Matušková)
- "Sexuální výchova u dětí" (Mgr. Eva Saicová)
- "Jak učit neslyšící děti český jazyk?" (Mgr. Romana Petráňová, Dr.)
- "Čtení u neslyšících dětí" (Mgr. Marie Komorná)

Jsme rádi, že se nám podařilo založit tradici těchto přednášek a doufáme, že se nám podařilo poskytnout rodičům možnost k načerpání nových sil a podnětů ale i k setkávání a předávání zkušeností mezi sebou.

V pořádání těchto přednášek budeme pokračovat i v roce 2005.

Slovo závěrem

Doufáme, že působení Pevnosti, počínaje výukou českého znakového jazyka, přes kulturní a osvětové aktivity až po projekty, které jsou zaměřeny na vzdělávání samotných Neslyšících, povede k postupnému odstraňování bariér mezi slyšícími a Neslyšícími, ke zvyšování vzájemné důvěry a budování kvalitních a častých kontaktů. Víme, že všechno, co jsme si stanovili za cíl, je jen obtížně splnitelný úkol pro jeden nebo několik lidských životů, ale cítíme, že je třeba někdy a někde začít, abychom se vůbec mohli nevzdat naděje, že se jednou Neslyšící stanou vzdělanými, rovnocennými a uznávanými členy české společnosti, za plného respektování jejich jazykových i kulturních specifik.

Na závěr bychom rádi srdečně poděkovali našim hlavním partnerům, bez kterých by tyto cíle byly neuskutečnitelné. Naše díky patří Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu práce a sociálních věcí a Nadaci Eurotel. Vaší podpory si velmi vážíme.